

Itä-Suomen aluehallintovirasto
Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat

Valvonta-asia, sosiaalihuollon järjestämisen lainmukaisuus

Valvonnan kohde

Kaavin kunta

Ratkaisu

Aluehallintovirasto katsoo, että Kaavin kunta on noudattanut aluehallintoviraston 10.6.2022 antamia uhkasakolla tehostettuja määräyksiä siten, että uhkasakkojen tuomitsemiselle maksettavaksi ei ole perusteita.

Aluehallintovirasto antaa vastaisen toiminnan varalle huomautuksen Kaavin kunnalle siihen, että omaishoidon tuen asiakkaille on laadittava hoito- ja palvelusuunnitelma yhdessä hoidettavan ja omaishoitajan kanssa. Omaishoidon tuen järjestämisvastuu siirtyy 1.1.2023 alkaen kunnilta hyvinvointialueille, joten palvelujen jatkuvuuden kannalta on tärkeää, että asiakkaiden hoito- ja palvelusuunnitelmat ovat ajan tasalla.

Asia ei anna aluehallintovirastolle aihetta enempään.

Asian kuvaus ja saadut selvitykset

Itä-Suomen aluehallintovirasto on antanut 31.1.2022 valvontapäätöksen (ISAVI/5579/2021 ym.), jossa aluehallintovirasto on määrännyt Kaavin kunnan

- 1) huolehtimaan ilman aiheetonta viivytystä ja viimeistään 29.4.2022 mennessä siitä, että kaikille kunnan sosiaalihuollon asiakkaille ja sosiaalipalveluita hakeneille on tehtynä asianmukaisesti myönteiset tai kielteiset päätökset palveluista. Kaikki sosiaalipalveluja koskevat hakemukset tulee kirjata ja käsitellä ilman aiheetonta viivytystä. Päätösten tulee perustua asianmukaiseen palveluntarpeen arviointiin.
- 2) huolehtimaan ilman aiheetonta viivytystä ja viimeistään 29.4.2022 mennessä siitä, että kunnassa on tehtynä palveluntarpeen arviointi sosiaalihuoltolain 36 §:ssä tarkoitetuille henkilöille sosiaalihuoltolain tai erityislakien edellyttämässä määrääjoissa. (Lastensuojelun osalta asiasta on annettu erillinen määräys 3.12.2021 ISAVI/4641/2020). Erityistä tukea tarvitsevien lasten ja muiden erityistä tukea tarvitsevien henkilöiden palvelutarpeen arvioinnin tekemisestä vastaa virkasuhteessa oleva sosiaalityöntekijä.
- 3) huolehtimaan ilman aiheetonta viivytystä ja viimeistään 30.9.2022 mennessä siitä, että kunnan sosiaalihuollon asiakkaille on laadittu asiakassuunnitelmat sosiaalihuoltolain 39 §:n tai erityislakien edellyttämällä tavalla. Lastensuojelulain 30 §:n 4 momentin mukaan huostaan otetun lapsen vanhemmille on laadittava vanhemmuuden tukemiseksi erillinen asiakassuunnitelma, jollei sen laatimista ole pidettävä tarpeettomana.
- 4) huolehtimaan ilman aiheetonta viivytystä ja viimeistään 30.9.2022 mennessä siitä, että kaikille omaishoidon tuen piirissä oleville on laadittu omaishoidon tuesta annetun lain 7 §:n mukainen hoito- ja palvelusuunnitelma.

Aluehallintovirasto velvoitti päätöksessään Kaavin kunnan toimittamaan aluehallintovirastolle 29.4.2022 mennessä selvityksen toimenpiteistä, joihin se on tässä päätöksessä annettujen määräysten ja hallinnollisen ohjauksen perusteella ryhtynyt sen arvioimiseksi, ovatko kunnan toimenpiteet alkaneet ja ovatko ne tilanteeseen nähden riittävät. Lisäksi aluehallintovirasto velvoitti Kaavin kunnan toimittamaan aluehallintovirastolle 10.10.2022 mennessä yksilöidyn selvityksen siitä, onko toiminta saatettu määräyksiä koskevilta osin lain tasalle.

Jälkimmäisen selvityksen antamiseen Kaavin kunnalle aluehallintovirasto myönsi pyynnöstä lisääaikaa 11.11.2022 saakka. Kaavin kunta antoi selvityksen aluehallintovirastolle 10.11.2022.

Siltä osin kuin 31.1.2022 annettujen määräysten määräajat olivat 19.4.2022 (kohdat 1 ja 2) aluehallintovirasto antoi 10.6.2022 uudet määräykset uhkasakon uhalla tehostettuina. Päätöksellään (ISAVI/4156/2022) aluehallintovirasto määräsi Kaavin kunnan

- 1) 50.000 euron uhkasakon uhalla huolehtimaan ilman aiheetonta viivytystä ja viimeistään 30.9.2022 mennessä siitä, että kunnassa on tehtynä palvelutarpeen arviointi sosiaalihuoltolain 36 §:ssä tarkoitetuille henkilöille sosiaalihuoltolain tai erityislakien edellyttämässä määräajoissa
- 2) 50.000 euron uhkasakon uhalla huolehtimaan ilman aiheetonta viivytystä ja viimeistään 30.9.2022 mennessä siitä, että kehitysvammahuollon asiakkaille on laadittuna erityishuolto-ohjelmat ja kaikille kunnan sosiaalihuollon asiakkaille ja sosiaalipalveluita hakeneille on tehtynä asianmukaisesti myönteiset tai kielteiset päätökset palveluista.

Aluehallintovirasto velvoitti Kaavin kunnan toimittamaan aluehallintovirastolle 14.10.2022 mennessä selvityksen toimenpiteistä, joihin se on tässä päätöksessä annettujen määräysten perusteella ryhtynyt. Selvityksessä on esitettävä tilastotiedot asiakasryhmittäin palvelutarpeen arviointien ja päätösten teon tilanteesta 30.9.2022. Kaavin kunta antoi selvityksensä 30.9.2022.

Aluehallintoviraston ratkaisun perustelut

Asian arviointi ja johtopäätökset

Uhkasakon maksettavaksi tuomitsematta jättäminen

Uhkasakkolain (1113/1990) 10 §:n 1 momentin mukaan uhkasakon asettanut viranomais voi tuomita uhkasakon maksettavaksi, jos

päävelvoitetta ei ole noudatettu eikä noudattamatta jättämiseen ole pätevää syytä. Edellytyksenä uhkasakon tuomitsemiselle maksettavaksi on, että uhkasakon asettamista koskeva päätös on lainvoimainen, jollei päätöstä ole säädetty tai määrätty noudatettavaksi muutoksenhausta huolimatta.

Aluehallintovirasto toteaa, että Kaavin kunta ei valittanut aluehallintoviraston 10.6.2022 antamasta uhkasakkojen asettamista koskevasta päätöksestä (ISAVI/4156/2022), joten päätös on lainvoimainen.

Palvelutarpeen arviointien tekemistä koskevan määräyksen osalta Kaavin kunnan sosiaalijohtaja Eila Vesa kertoi 30.9.2022 antamassaan selvityksessä, että Kaavin kunnassa

- aikuissosiaalityön asiakkaita on 42 henkilöä, joille kaikille on tehty palvelutarpeen arviot ja kaikilla on voimassa olevat päätökset.
- vammaispalveluissa on 15 asiakasta, joille kaikille on tehty palvelutarpeen arviot ja kaikilla on voimassa olevat päätökset. Vammaispalveluissa on 5 palvelutarpeenarviointia käynnissä. Nämä asiakkaat hakevat muutosta jo olemassa oleviin palveluihin.
- kehitysvammahuollossa on 25 asiakasta, joille kaikille on tehty palvelutarpeen arviot, päätökset sekä erityishuolto-ohjelmat ovat voimassa.

Päätöksentekoa koskevan määräyksen osalta sosiaalijohtaja Eila Vesa kertoi lisäksi, että

- sosiaalihuoltolain mukaisia kuljetuspäätöksiä on 29 asiakkaalla. Kaikilla on toistaiseksi voimassa oleva päätös.
- vammaispalvelulain mukaisia kuljetuspäätöksiä on 27 asiakkaalla. Kaikilla on toistaiseksi voimassa oleva päätös.
- henkilökohtaisen avun päätöksiä on voimassa 3 asiakkaalla. Kaikilla on toistaiseksi voimassa oleva päätös.

Aluehallintovirasto katsoo, että Kaavin kunta on noudattanut aluehallintoviraston 10.6.2022 antamia uhkasakolla tehostettuja määräyksiä siten, että uhkasakkojen tuomitsemiselle maksettavaksi ei ole perusteita.

31.1.2022 annetun määräyksen noudattamisesta muilta osin

Asiakassuunnitelmien laatiminen

Aluehallintovirasto määräsi Kaavin kunnan huolehtimaan 30.9.2022 mennessä siitä, että kunnan sosiaalihuollon asiakkaille on laadittu asiakassuunnitelmat lakien edellyttämällä tavalla.

Kaavin kunnan sosiaalijohtaja Eila Vesan 11.11.2022 antaman selvityksen mukaan päätösten tekemisiin on kiinnitetty erityistä huomiota, niin että uudet palvelutarpeen arvioinnit tehdään määräajassa. Uusille ja vanhoille asiakkaille on laadittu palvelutarpeen arviot ja asiakassuunnitelmat. Kaavin kunnassa on lapsiperhepalveluissa sekä aikuissosiaalityössä virkaatekevät sosiaalityöntekijät, jotka vastaavat erityistä tukea tarvitsevien henkilöiden palvelutarpeen arvioinneista.

Lisäksi sosiaalijohtaja Eila Vesa kertoo, että Kaavin kunta on kiinnittänyt erityistä huomiota päätösten tekemisiin niin, että kaikille kehitysvammahuollon asiakkaille on laadittuna erityishuolto-ohjelmat sekä kaikille kunnan sosiaalihuollon asiakkaille on laadittu asiakassuunnitelmat sosiaalihuoltolain 39 §:n tai erityislakien edellyttämällä tavalla. Kunnassa on ryhdytty laatimaan ja kiinnitetty erityistä huomiota siitä että, huostaan otetun lapsen vanhemmille tehdään erillinen asiakassuunnitelma, jollei sen laatimista ole pidetty tarpeettomana.

Aluehallintovirasto katsoo, että Kaavin kunta on ryhtynyt aluehallintoviraston määräyksen perusteella riittäviin toimenpiteisiin siten, että asia ei anna aiheutta enempää toimenpiteisiin aluehallintovirastossa.

Hoito- ja palvelusuunnitelman laatiminen omaishoidon tuen piirissä oleville asiakkaille

Aluehallintovirasto määräsi Kaavin kunnan huolehtimaan siitä, että kaikille omaishoidon tuen piirissä oleville on laadittu omaishoidon tuesta annetun lain 7 §:n mukainen hoito- ja palvelusuunnitelma.

Kaavin kunnan sosiaalijohtaja Eila Vesan 11.11.2022 antaman selvityksen mukaan Kaavin kunnassa on omaishoidontuen asiakkaita tällä hetkellä 38. Uusia hakemuksia on tullut vuoden 2022 aikana 22 kpl tammikuusta-marraskuuhun mennessä. Tehty 11 kpl. Vuoden 2022 tammikuusta-maaliskuun aikana ei ole kunnassa tehty päätöksiä omaishoidon tuesta tai käsitelty hakemuksia, koska Kaavin kunnassa ei tuolloin ole ollut virkasuhteessa olevaa palveluohjaajaa tekemässä omaishoidontuen päätöksiä. Palveluohjaaja aloittanut työt 21.3.2022, jonka jälkeen omaishoidon päätöksiä ja hoito- ja palvelusuunnitelmia on ryhdytty tekemään. Vanhoille omaishoidontukiasiakkaille ei ole päivitetty hoito- ja palvelusuunnitelmia, mutta kaikilla vanhoilla asiakkaila on tehtynä hoito- ja palvelusuunnitelmat.

Sosiaalijohtaja Eila Vesa toteaa, että Kaavin kunnassa kiinnitetään huomiota siihen, että palvelusta päättäminen ja hoito- ja palvelusuunnitelmat on laadittu ja päivitetään ennen hyvinvointialueelle siirtymistä omaishoidon tuesta annetun lain 7 §:n mukaisesti. Tältä osin sosiaalijohtaja Eila Vesa kokee huomautuksen kohtuullisena.

Omaishoidon tuesta annetun lain (937/2005) 7 §:n 1 momentin mukaan omaishoidon tuesta on laadittava yhdessä hoidettavan ja omaishoitajan kanssa hoito- ja palvelusuunnitelma. Suunnitelmaan tulee liittää tiedot tämän lain mukaisista hoidettavan ja hoitajan oikeuksista koskevista säännöksistä ja niiden soveltamisesta.

Pykälän 2 momentin mukaan suunnitelmaan tulee kirjata lisäksi ainakin:

- 1) omaishoitajan antaman hoidon määrä ja sisältö;

- 2) muiden hoidettavalle tarpeellisten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen määrä ja sisältö;
- 3) omaishoitajan hoitotehtävää tukevien palvelujen määrä ja sisältö;
- 4) miten hoidettavan hoito järjestetään hoitajan vapaan, terveydenhoitoon liittyvien käyntien tai muun poissaolon aikana.

Sosiaalihuoltolain (710/1982) 57 §:n 1 momentin mukaan, jos sosiaalihuollon ohjauksen ja valvonnan yhteydessä todetaan, että kunta tai kuntayhtymä on tämän lain mukaista toimintaa järjestäessään tai toteuttaessaan menettelyt virheellisesti tai jättänyt velvollisuutensa täyttämättä, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ja aluehallintovirasto voivat antaa kunnalle tai kuntayhtymälle taikka virheellisestä toiminnasta vastuussa olevalle virkamiehelle huomautuksen vastaisen toiminnan varalle.

Kaavin kunnan antaman selvityksen perusteella aluehallintovirasto katsoo, että aluehallintoviraston antamaa määräystä ei ole kaikilta osin noudatettu. Koska Kaavin kunta on kuitenkin ryhtynyt toimenpiteisiin ja arvioinut, että määräyksessä edellytetyt hoito- ja palvelusuunnitelmat omaishoidontuen asiakkaille saadaan laadittua ennen järjestämisvastuun siirtymistä hyvinvointialueelle, aluehallintovirasto ei katso uuden määräyksen antamista tai uhkasakon asettamista perusteltuna. Aluehallintovirasto antaa kuitenkin vastaisen toiminnan varalle huomautuksen Kaavin kunnalle siihen, että omaishoidon tuen asiakkaille on laadittava hoito- ja palvelusuunnitelma yhdessä hoidettavan ja omaishoitajan kanssa. Omaishoidon tuen järjestämisvastuu siirtyy 1.1.2023 alkaen kunnilta hyvinvointialueille, joten palvelujen jatkuvuuden kannalta on tärkeää, että asiakkaiden hoito- ja palvelusuunnitelmat ovat ajan tasalla.

Aluehallintovirasto katsoo perustelluksi antaa päätöksen tiedoksi myös Pohjois-Savon hyvinvointialueelle.

Sovelletut oikeusohjeet

Perusteluissa mainitut.

Muutoksenhaku

Tämä päätös ei sisällä sellaista ratkaisua, johon oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 6 §:n 1 momentin perusteella voisi hakea valittamalla muutosta.

Sosiaalihuoltolain (710/1982) 57 § 3 momentin mukaan aluehallintoviraston antamaan huomautukseen ja huomion kiinnittämiseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

Lisätiedot

Lisätietoja antaa tarvittaessa ylitarkastaja Taija Liukkonen, puh. 0295 016 000 (vaihde)

Johtaja Ulla Ahonen

Ylitarkastaja Taija Liukkonen

Tämä asiakirja on hyväksytty sähköisesti viimeiseltä sivulta ilmenevin tavoin.

Jakelu ja suoritemaksu

Kaavin kunta

Päätös on maksuton.

Tiedoksi

Pohjois-Savon hyvinvointialue

Tämä asiakirja ISAVI/4156/2022 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument ISAVI/4156/2022 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Ahonen Ulla 18.11.2022 09:14

Esittelijä Liukkonen Taija 18.11.2022 09:15